ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 34.377/4

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de la Fonction publique, le 12 novembre 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un amendement à l'avant-projet de loi-programme insérant un article 12bis (Chapitre 7bis - Mesures transitoires), a donné le 18 novembre 2002 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.377/4

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 12 november 2002 door de Minister van Ambtenarenzaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een amendement op een voorontwerp van programmawet tot invoeging van een artikel 12bis (Hoofdstuk 7bis - Overgangsbepalingen), heeft op 18 november 2002 het volgende advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation, telle qu'elle figure dans la lettre de demande d'avis, est la suivante :

> "Tegen het einde van het jaar zijn alle personeelsleden van Belgacom die ter beschikking gesteld werden van de diverse regionale Diensten Kijk - en Luistergeld terug bij de Federale Overheid, meer bepaald bij het BIPT. Gezien een verstrenging van het toepassingsgebied van de ambtshalve mobiliteitsregeling van de rijksambtenaren werd goedgekeurd op Ministerraad en het BIPT geen deel meer uitmaakt van dit toepassingsgebied gezien het een eigen personeelstatuut hanteert welk grotendeels afwijkt van het statuut van de rijksambtenaren, dient het principe van de ambtshalve mobiliteit voor deze categorie personeelsleden van het BIPT in de wet verankerd te worden voor begin 2003.".

*

* *

Le Conseil d'Etat, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

L'avant-projet ainsi examiné appelle les observations ci-après.

Formalités préalables

1. Selon la demande d'avis, la négociation syndicale n'est pas terminée. Selon la représentante du ministre, une réunion doit encore se tenir le 20 novembre.

Comme la section de législation a déjà eu l'occasion de le rappeler, il résulte de l'esprit et de l'économie de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, que l'autorité concernée doit prendre connaissance des résultats de la négociation syndicale avant d'arrêter sa décision. La négociation serait en effet dépourvue d'utilité si l'autorité concernée n'était pas tenue de réexaminer son projet après avoir pris connaissance des remarques ou des objections formulées, explicitement ou implicitement, par les parties à la négociation [(1)].

En déposant un amendement sans attendre les résultats de la négociation syndicale, le Gouvernement méconnaîtrait la loi précitée. Celle-ci, prise au pied de la lettre, ne mentionne, certes, l'obligation de négociation qu'à l'égard des projets de lois ou de règlements, mais sa ratio legis implique que l'autorité ne puisse se soustraire à cette obligation en adoptant des dispositions sous la forme d'amendements plutôt que sous la forme d'un avant-projet de loi [(2)].

2. L'accord du Ministre du Budget fait également défaut.

---

(1) Avis 30.745/2, sur un projet d'arrêté royal "fixant les modalités de la première désignation à certains emplois de la police fédérale".

(2) En ce sens l'avis 31.104/1, donné le 28 décembre 2000, sur les amendements n°s 2, 3, 4, et 5 du Gouvernement au projet devenu la loi du 26 mars 2001 portant diverses mesures en matière de fonction publique (Doc. parl. Chambre, session 2000-2001, n° 965/4) .

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering in de brief met de adviesaanvraag aldus :

> "Tegen het einde van het jaar zijn alle personeelsleden van Belgacom die ter beschikking gesteld werden van de diverse regionale Diensten Kijk - en Luistergeld terug bij de Federale Overheid, meer bepaald bij het BIPT. Gezien een verstrenging van het toepassingsgebied van de ambtshalve mobiliteitsregeling van de rijksambtenaren werd goedgekeurd op Ministerraad en het BIPT geen deel meer uitmaakt van dit toepassingsgebied gezien het een eigen personeelstatuut hanteert welk grotendeels afwijkt van het statuut van de rijksambtenaren, dient het principe van de ambtshalve mobiliteit voor deze categorie personeelsleden van het BIPT in de wet verankerd te worden voor begin 2003.".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, bepaalt de Raad van State, afdeling wetgeving, zich tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Over het aldus onderzochte voorontwerp behoren de volgende opmerkingen te worden gemaakt.

Voorafgaande vormvereisten

1. Volgens de adviesaanvraag is het overleg met de vakbonden nog niet afgelopen. Volgens de gemachtigde van de minister moet op 20 november nog een vergadering plaatsvinden.

Zoals de afdeling wetgeving reeds heeft gememoreerd, volgt uit de geest en de opzet van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel dat de betrokken overheid kennis moet nemen van de resultaten van de onderhandelingen met de vakbonden voordat ze haar beslissing vaststelt. Onderhandelen zou immers nutteloos zijn als de betrokken overheid niet verplicht was haar ontwerp opnieuw te onderzoeken na kennis te hebben genomen van de opmerkingen of bezwaren die de onderhandelende partijen impliciet of expliciet hebben gemaakt [(1)].

Door een amendement in te dienen zonder de resultaten van de onderhandelingen met de vakbonden af te wachten, zou de Regering de voornoemde wet schenden. Alhoewel in de genoemde wet de verplichting tot onderhandelen, naar de letter genomen, alleen vermeld wordt ten aanzien van ontwerpen van wet of van verordening, impliceert de ratio legis van die wet dat de overheid zich niet aan die verplichting mag onttrekken door bepalingen aan te nemen via het indienen van amendementen in plaats van door het indienen van een voorontwerp van wet [(2)].

2. De akkoordbevinding van de Minister van Begroting ontbreekt eveneens.

---

(1) Advies 30.745/2, over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende vaststelling van de voorwaarden en de modaliteiten van de eerste aanstelling tot bepaalde betrekkingen van de federale politie".

(2) Zie in die zin advies 31.104/1, gegeven op 28 december 2000, over amendementen nrs. 2, 3, 4 en 5 van de Regering op het ontwerp dat de wet van 26 maart 2001 houdende diverse maatregelen inzake ambtenarenzaken geworden is (Gedr. St., Kamer, zitting 2000-2001, nr. 965/4).

La chambre était composée de

Madame Mevrouw	M.-L. WILLOT-THOMAS,	président de chambre, kamervoorzitter,
Messieurs de Heren	P. LIÉNARDY, P. VANDERNOOT,	conseillers d'Etat, staatsraden,
Madame Mevrouw	C. GIGOT,	greffier, griffier.

De kamer was samengesteld uit

Le rapport a été présenté par M. L. DETROUX, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme A.-F. BOLLY, référendaire.

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. DETROUX, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. A.-F. BOLLY, referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIÉNARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. LIÉNARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

C. GIGOT

M.-L. WILLOT-THOMAS